

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofți Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie,

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Carafizi Nicolai în numele inculpatului Guboglo Ivan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 12 mai 2021, în cauza penală în privința lui

Guboglo Ivan xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 22.10.2020 – 21.01.2021;

Instanța de apel: 10.02.2021 – 12.05.2021;

Instanța de recurs: 19.08.2021 – 15.02.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga din 21 ianuarie 2021, Guboglo Ivan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani.

A fost dispusă încasarea de la Guboglo Ivan în beneficiul statului suma de 781,50 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, în rest solicitarea procurorului a fost respinsă, ca neîntemeiată.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Guboglo Ivan, la 06 octombrie 2019, aproximativ ora 01:30 min, aflându-se lângă barul „Scorpion”, amplasat pe adresa or. Ceadâr-Lunga str. Zarecinaia nr. 67, acționând împreună cu persoane neidentificate, în scopul de a-și demonstra superioritatea, în scopuri de huliganism, grav încălcând ordinea publică, cu deosebită îndrăzneală, l-au snopit în bătaie pe Constantinov Gheorghii și pe Veriovchin Boris, aplicându-le lovituri cu mâinile și picioarele peste față, cap și alte părți ale corpului, cauzându-i lui Constantinov Gheorghii leziuni craniu-cerebrală închisă acută, comoție cerebrală, vânătăi în jurul ochiului stâng cu hemoragie roșu închis în conjunctiva stângă, în regiunea spatelui, pe membrana mucoasă a buzei superioare în mijloc cu o rană pe fundal în mijloc, de-a lungul suprafețelor anterioare și posterioare ale auriculei drepte: abraziuni deasupra buzei superioare în mijloc, de-a lungul partea din spate a suprafeței antebrațului stâng în treimea inferioară, extracția traumatică a unui dinte pe dreapta pe maxilarul superior, care în complex se apreciază ca prejudiciu

sănătății în formă ușoară și lui Veriovchin Boris leziuni corporale sub forma unei plăgi în zona sprâncenei drepte: hemotomie în regiunea superioară din dreapta, în zona articulației temporo-mandibulare din stânga, pe buza superioară pe dreapta cu umflarea țesuturilor moi datorită cărora buza superioară a crescut în volum, în zona bărbiei pe dreapta, pe membrana mucoasă a buzei inferioare din dreapta, cu o rană pe fundal, care în complex sunt apreciate ca prejudiciu sănătății în formă ușoară.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, inculpatul Guboglo Ivan, a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că în acțiunile inculpatului nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzută de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal.

În motivarea apelului a invocat că prima instanță pronunțând sentința de condamnare a ignorat prevederile art.101 Cod de procedură penală, sub aspectul că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

La fel, a indicat că instanța de judecată nu a motivat prezența tuturor semnelor calificative ale infracțiunii imputate inculpatului.

Consideră că, probele administrate și examinate în cadrul cercetării judecătorești nu demonstrează cu certitudine că inculpatul a comis fapta imputată. Or, conflictul a fost provocat de partea vătămată Veriovchin Boris, care primul a aplicat o lovitură cu capul în față, iar inculpatul Guboglo Ivan i-a aplicat o lovitură în față lui Veriovchin Boris de autoapărare. De asemenea, a indicat că lui Constantinov Gheorghii nu i-a aplicat careva lovituri, din care motiv consideră că urmează să fie achitat, din motiv că în acțiunile lui nu sunt întrunite elementele infracțiunii imputate.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 12 mai 2021, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Guboglo Ivan, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1000 unități convenționale, echivalentul a 50 000 lei.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că prima instanță corect a apreciat probele și circumstanțele cauzei penale, din punct de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, încadrând just acțiunile inculpatului Guboglo Ivan în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a menționat că deși inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii incriminate, vina acestuia a fost demonstrată prin următoarele probe, și anume: declarațiile părților vătămate Constantinov Gheorghii și Veriovchin Boris, precum și prin următoarele mijloace de probă: ordonanța cu privire la pornirea urmăririi penale din 07.10.2019; raportul de serviciu din 06.10.2019; informația din REI-2 nr. 1788 din 06.10.2019, din care rezultă că Constantinov Gheorghii și Veriovchin Boris, au fost maltratați de către persoane necunoscute, ca urmare la ambii au fost depistate leziuni corporale sub formă de echimoze pe față; plângerea lui Constantinov Gheorghii; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 06.10.2019; procesul-verbal de audiere a părții vătămate Veriovchin Boris din 09.10.2019 în cadrul urmăririi penale; procesul-verbal de audiere a părții vătămate Constantinov Gheorghii din 09.10.2019 în cadrul urmăririi penale; procesul-verbal de recunoaștere a persoanei cu tabelul foto din 10.10.2019; procesul-verbal de recunoaștere a persoanei cu tabelul foto din 10.10.2019; procesul-verbal de confruntare

din 11.10.2019 dintre Veriovchin Boris și Guboglo Ivan din cadrul urmăririi penale; procesul-verbal de confruntare din 11.10.2019 dintre Constantinov Gheorghii și Guboglo Ivan din cadrul urmăririi penale; raportul de expertiza medico-legală nr.201915P0164 din 03.12.2019 efectuat în privința lui Constantinov Gheorghii; raportul de expertiza medico-legală nr.201915P0163 din 07.10.2019 efectuat în privința lui Veriovchin Boris; raportul de expertiză medico-legală nr.201915P0167 din 11.10.2019, în privința lui Guboglo Ivan.

Instanța de apel a constatat că vinovăția inculpatului Guboglo Ivan în comiterea infracțiunii incriminate este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate mai sus, ce coroborează între ele și careva divergențe între probele scrise care ar trezi dubii, nu au fost reținute.

În opinia instanței de apel, prima instanță corect a constatat vinovăția inculpatului Guboglo Ivan în săvârșirea infracțiunii incriminate, iar poziția acestuia privind nevinovăția sa în săvârșirea faptei incriminate în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, se combate prin totalitatea probelor pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile martorilor audiați și prin probele scrise, care au fost cercetate în ședința de judecată, care coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de huliganism.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, instanța de apel a apreciat ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto - incrimina garantat de art.66 din Codul de procedură penală și art.6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificată ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

Instanța de apel a indicat că urmează să însușească argumentele expuse de către prima instanță, pentru a evita repetări inutile, astfel reținând jurisprudența CEDO, cauza Albert vs România din 16 februarie 2010.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a stabilit că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul și scopul săvârșirii infracțiunii, precum și de personalitatea inculpatului, prin urmare stabilind lui Guboglo Ivan o pedeapsă inecheabilă în raport că infracțiunea săvârșită.

Prin urmare, la stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de circumstanțele ce privesc persoana inculpatului Guboglo Ivan, și anume că inculpatul nu a recunoscut vina, anterior nu a fost în conflict cu legea penală, iar la evidența medicului psihiatru sau narcolog nu se află, acordând deplină eficiență prevederilor art.61 alin.(2) Cod penal, și luând în considerație criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art.75 Cod penal, ținând cont de persoana vinovată, a stabilit inculpatului pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, echivalentul a 50 000 lei.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că pedeapsa stabilită este una echitabilă faptei infracționale săvârșite de inculpat, iar pedeapsa aplicată fiind în corespundere cu circumstanțele cauzei și prevederilor legale, care va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

5. Avocatul Carafizi Nicolai în numele inculpatului Guboglo Ivan, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 10) și 13) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În dezvoltarea argumentelor recursului, apărarea susține că instanța de apel nu a

aplicat corect prevederile art.art.61, 75 alin.(1) Cod penal.

A subliniat că, la 20.12.2017, au intrat în vigoare prevederile art.70 alin.(3¹) Cod penal, care stipulează că, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime.

De asemenea, precizează apărarea că, infracțiunea pentru care este învinuit Guboglo Ivan a fost comisă până la atingerea vârstei de 21 de ani și ținând cont de prevederile art.70 alin.(3¹) Cod penal, instanța de apel urma să reducă o treime din maximul pedepsei aplicate lui Guboglo Ivan în prezenta cauză penală, circumstanță care a fost ignorată de către instanța de apel.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului depus de partea apărării, și a pledat pentru trimiterea acestuia pentru judecare în Colegiul penal lărgit.

7. Judecând recursul ordinar pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că, acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din considerentele ce urmează a fi expuse în continuare.

În conformitate cu art.424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art.435 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Potrivit textului recursului declarat de partea apărării în care se invocă în calitate de temeiuri de casare a deciziei instanței de apel, prevederile art.427 alin.(1) pct. 10), 13) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale și a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.

Având în vedere argumentele din recurs, Colegiul penal lărgit notează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, în Codul penal categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

La caz, după cum rezultă din recurs, apărarea solicită aplicarea în privința inculpatului Guboglo Ivan a unei pedepse mai blânde, cu aplicarea prevederilor art.70 alin.(3¹) Cod penal, însă Colegiul penal lărgit menționează, că aceasta nu poate fi reținută, deoarece sub aspectul individualizării pedepsei penale, soluția instanței de apel, este întemeiată și legală.

Colegiul penal lărgit reține că, potrivit alin.(3¹) în art.70 Cod penal, care stipulează că, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit o infracțiune, la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximum pedepsei cu închisoarea se reduce cu o treime. În cazul în care instanța, ținând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei, în limitele generale, se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei, în limitele generale, urmează a fi argumentată de către instanța de judecată.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Raportând soluțiile oferite de practica judiciară constantă la circumstanțele cauzei deduse judecării, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel a efectuat o analiză completă și minuțioasă a personalității inculpatului, care indică, că săvârșirea faptei nu se datorează unui concurs accidental de împrejurări și că, pedeapsa aplicată fiind în corespundere cu circumstanțele cauzei și prevederilor legale, care va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

În particular, instanța de apel corect a reținut toate circumstanțele reale și personale relevante speței, caracterul prejudiciabil al infracțiunii (este mai puțin gravă), atitudinea inculpatului față de procesul penal derulat în privința sa, persoana inculpatului (acesta nu a recunoscut vina, anterior nu a fost în conflict cu legea penală, iar la evidența medicului psihiatru sau narcolog nu se află) și condițiile de viață ale familiei sale.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel, individualizând pedeapsa inculpatului, a ținut cont de prevederile legale relevante și a motivat aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de amendă în baza tuturor circumstanțelor constatate în speță, determinante pentru stabilirea pedepsei.

Reieșind din cele expuse supra Colegiul penal lărgit conchide că, la stabilirea pedepsei inculpatului Guboglo Ivan, pentru infracțiunea comisă, instanța de apel nu a comis erori de drept ce ar afecta soluția, iar pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, echivalentul a 50 000 lei, fiind în corespundere cu circumstanțele cauzei și prevederilor legale, care va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, iar alegațiile apărătorului expuse în recursul ordinar sunt neîntemeiate.

Instanța de recurs mai notează și faptul că, din analiza deciziei recurate a stabilit că erorile de drept invocate în recursul părții apărării nu și-au găsit confirmare, dat fiind faptul că, argumentele indicate, în esență au fost abordate în decizia instanței de apel, care la examinarea cauzei a respectat prevederile art.art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor ce țin de individualizarea pedepsei, hotărârea emisă cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția, motivare pe care instanța de recurs ordinar o însușește integral reieșind din temeinicia acesteia, acțiune ce este conformă practicii CtEDO, expuse inclusiv în pct.37 a hotărârii Albert c. România din 16.02.2010.

Având în vedere cele relatate, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune respingerea recursului ordinar declarat de către avocatul Carafizi Nicolai în numele inculpatului Guboglo Ivan, ca inadmisibil.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Carafizi Nicolai în numele inculpatului Guboglo Ivan, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 12 mai 2021, în cauza penală în privința lui *Guboglo Ivan xxxx*, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 31 martie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie

15 februarie 2022

mun. Chișinău

O p i n i e s e p a r a t ă
a judecătorului Timofti Vladimir

Conform art. 339 alin. (7), 340. alin (3) Cod de procedură penală
în cauza penală privindu-l pe **Guboglo Ivan xxxx**.

1. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 februarie 2022, a fost respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Carafizi Nicolai în numele inculpatului Guboglo Ivan, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 12 mai 2021, în cauza penală în privința lui Guboglo Ivan xxxx, cu menținerea deciziei atacate.

2. Am semnat decizia conform prevederilor art. 339 alin. (7) Cod de procedură penală, dar nu am susținut motivarea și soluția, am propus și susținut o altă motivare și soluție, potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, și anume:

"De admis recursul ordinar declarat de către avocatul Carafizi Nicolai în numele inculpatului Guboglo Ivan, de casat total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 12 mai 2021, în cauza penală în privința lui Guboglo Ivan xxxx, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Comrat în alt complet de judecată".

3. Pentru a fi mai succint, susțin în tot ce este indicat în partea introductivă și în pct. 1-6 a deciziei nr. 1ra-1839/2021, în prezenta cauză.

4. Cu motivarea și soluția adoptată în speța dată nu sunt de acord, din următoarele considerente.

4.1. Accept constatarea vinovăției inculpatului Guboglo Ivan în baza mijloacelor de probă examinate de prima instanță, la fel consider că și calificarea acțiunilor inculpatului este corectă în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, dar nu accept ignorarea prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, care a intrat în vigoare la 31.12.2021 (în continuare Legea nr. 243), în speța dată.

Potrivit art. 107 alin. (1) Cod penal, *"amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei"*.

În explicarea detaliată a acestei noțiuni, urmează să menționez că, prin lege organică, se stabilesc infracțiunile pentru care se acordă amnistia, condițiile și limitele de incidență ale acesteia, în Codul penal fiind enumerate efectele amnistiei, în raport cu momentul apariției acesteia (înainte de condamnare ori după condamnarea

făptuitorului), iar în Codul de procedură penală sunt prevăzute dispoziții, referitoare la procedura aplicării amnistiei și la consecințele procesuale ale acesteia.

Consecințele produse de actul amnistiei conduc la înlăturarea răspunderii penale, a executării pedepsei sau, după caz, alte consecințe ale condamnării, pentru faptele săvârșite anterior apariției actului de clemență. Amnistia dobândește un caracter mixt, ea operând numai în rem (cu privire la anumite infracțiuni) și in personam (relativ doar la persoanele care întrunesc condițiile legii).

Art. 2 alin. (1) din Legea nr. 243 are, prin excelență, efect retroactiv, aplicându-se infracțiunilor săvârșite până la adoptarea actului de amnistiere.

Prin urmare, reieșind din cele stipulate în art. 2 din Legea nr. 243, în cazul în care persoana, în privința căreia se judecă cauza penală, întrunește condițiile stabilite în aceeași lege și nu cad sub incidența art. 6, este posibilă de a i se aplica actul amnistiei, dacă infracțiunea a fost comisă până la data de 24 decembrie 2021, pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal, aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961, prevede, în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoarea, pe un termen de 7 ani.

Procedura de aplicare a amnistiei față de persoanele inculpate este reglementată de art. 2 din Legea nr. 243, unde se indică expres că procesul penal încetează la faza de judecare a cauzei, dacă sunt întrunite condițiile expuse în prezenta lege.

Faza judecării cauzei, în conformitate cu prevederile din Codul de procedură penală, include toate instanțele ordinare de judecată, adică atât prima instanță, cât și instanța de apel și cea de recurs ordinar.

Potrivit practicii judiciare constante a Curții Supreme de Justiție, persoana, la faza judecării cauzei, se consideră ca având statut de inculpat, până când nu epuizează toate căile ordinare de atac.

Curtea Supremă de Justiție a rezultat asupra acestei conchideri, reieșind din aceea că, potrivit dispoziției art. 7 alin. (8) Cod de procedură penală, hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, procurori și instanțele de judecată. Mai mult ca atât, în Hotărârea Curții Constituționale nr. 10 din 16 aprilie 2010 se consemnează că, în Republica Moldova, dreptul intern și cel internațional reprezintă un tot întreg, o structură unitară. Așadar, în categoria actelor normative se includ și normele internaționale, la care Republica Moldova este parte. Având în vedere că, prin interpretarea prevederilor Convenției Europene, jurisprudența CtEDO face parte din dreptul accesoriu la tratatul internațional (soft law), ea devine parte a dreptului intern. De aici, modificarea jurisprudenței CtEDO echivalează cu modificarea actelor normative interne.

Pe cale de consecință, se evidențiază că Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în statuările expuse în hotărârile sale, a menționat expres că persoana nu poate fi considerată că are statut procesual de condamnat, până când nu va epuiza toate căile ordinare de atac, iar hotărârea în privința sa va deveni irevocabilă, în sensul art. 4 din

Protocolul 7 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea în acest sens cauza Nikitin c. Rusiei, hotărârea din 20 iulie 2004, paragraf. 35-37).

Hotărârea judecătorească irevocabilă în procedura penală, care nu poate fi contestată prin exercitarea unei căi ordinare de atac, urmează a fi diferențiată de cea definitivă, care poate fi atacată printr-o cale ordinară de atac.

Astfel, deși orice hotărâre irevocabilă este definitivă, nu orice hotărâre definitivă este și irevocabilă.

În acest context, este relevant de a reține că o hotărâre judecătorească, care nu mai este susceptibilă niciunei căi de atac ordinare sau care nu mai este susceptibilă căilor de atac, din cauză că acestea au fost epuizate sau termenele de exercitare ale acestora au expirat, este irevocabilă (nu poate fi rejudecată de nicio jurisdicție, cu excepția unor cazuri excepționale).

O astfel de hotărâre dobândește putere de lucru judecat (res judicata).

Din atare considerente, până la devenirea hotărârii judecătorești irevocabile, orice instanță ordinară este în drept, în baza art. 2 din Legea nr. 243, să aplice actul amnistiei față de inculpat și să pronunțe o hotărâre de încetare a procesului penal, pe cauza penală.

În cursul judecării cauzei, la orice etapă a procedurilor, încetarea procesului penal are loc cu acordul scris al persoanei inculpate, în temeiul art. 2 al Legii nr. 243.

În atare situație, instanța de judecată va pune în discuție solicitarea inculpatului, privind încetarea procesului penal, după care se va retrage în camera de consiliu și va adopta o sentință de încetare a procesului penal. În cazul dat, la adoptarea hotărârii de încetare a procesului penal, nu se analizează probatoriul.

În cazul în care inculpatul refuză încetarea procesului penal, conform alin. (1) și (3) din art. (2) din Legea nr. 243, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal conform art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art. 1 și nu cade sub incidența art. 6.

Am propus dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în speța dată pentru a da posibilitate tuturor participanților la proces să se expună asupra aplicării Legii nr. 243, plus să mai aibă și o cale de atac ordinară (recursul ordinar) dacă nu vor fi de acord cu soluția, prin ce ar fi respectate prevederile art. 6 a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adică dreptul părților la un proces echitabil.

Astfel, constat că în speța dată urma a fi pusă în discuție aplicarea Legii nr. 243 în privința inculpatului Guboglo Ivan, deoarece nu văd interdicții la aplicarea Legii nr. 243 în privința lui.

4.2. Totodată, accept motivele invocate de procurorul Munteanu A. în referință (f.d. 75-76, vol. II), unde se invocă că: ”*Recursul declarat de către partea apărării este*

întemeiat și abordează o problemă de drept de importanță generală ce ține de aplicarea principiului legalității procesului penal și individualizării pedepsei penale.

Potrivit materialelor dosarului, Guboglo Ivan, născut la 21 mai 2001 a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) Cod penal la data de 06.10.2019, adică la vârsta de 18 ani 5 luni. Sentința instanței de fond a fost pronunțată la data de 21.01.21, iar decizia Curții de Apel la data de 12.05.2021, adică, până la data când Guboglo Ivan a împlinit vârsta de 21 ani. În asemenea condiții sunt aplicabile prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, potrivit cărora: ”La aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime.” Instanța de apel nu a reflectat în decizia sa asupra acestui fapt de drept și prin urmare greșit a aplicat legea penală referitoare la individualizarea pedepsei.”

Instanța de recurs ordinar deși în pct. 7 a deciziei indică acest motiv (pag. 5), nu se expune clar – prin motive pertinente, de ce nu s-au aplicat în speța dată prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, ceea ce echivalează cu lipsa de motivare în viziunea mea, mai cu seamă că inculpatul este tânăr, nu are antecedente penale (f.d. 91, vol. I) și cazierul contravențional este gol (f.d. 93, vol. I).

5. Reieșind din aceste motive, am propus o altă motivare și o altă soluție -indicată în pct. 2 al prezentei Opinii Separate, dar nu am fost susținut de ceilalți judecători.

Judecător

Timofti Vladimir